

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat over de geannoteerde agenda van de Transportraad op 3 juni 2021 (2021Z08585), de brief over de stand van zaken realisatie Digitale Transport Strategie goederenvervoer en Basis Data Infrastructuur (Kamerstuk 26643, nr. 719), het fiche: Verordening gemeenschappelijk Europees Luchtruim (Kamerstuk 22112, nr. 2987), het fiche: Verordening Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart – prestatiebeoordelingsorgaan gemeenschappelijk Europees luchtruim (Kamerstuk 22112, nr. 2988), het fiche: Richtlijn codificatie minimumopleidingsniveau van zeevarenden (Kamerstuk 22112, nr. 3013), de brief over de stand van zaken uitvoering van de motie van de leden Gijs van Dijk en Laçin over de effecten van de coronamaatregelen en op arbeidsomstandigheden en veiligheid op truckparkings (Kamerstuk 29398, nr. 912), het antwoord op de vragen van de commissie over o.a. de geannoteerde agenda informele bijeenkomst met EU-transportministers op 30 maart 2021 (Kamerstuk 21501, nr. 849), het fiche: Wijziging richtlijn erkenning beroepskwalificaties binnenvaart (Kamerstuk 22112, nr. 3076), het verslag informele bijeenkomst (VTC) met EU-transportministers van 30 maart 2021 en kwartaalrapportage lopende EU-dossiers.

De voorzitter van de commissie,
Agnes Mulder

Adjunct-griffier van de commissie,
Meijer

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave

Inleiding
VVD-fractie
D66-fractie
CDA-fractie

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van (de agenda van) de Transportraad van 3 juni 2021 en hebben daar nog enkele vragen over.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de

geannoteerde agenda van de Transportraad van 3 juni 2021 en hebben hier nog enkele vragen over.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de overige stukken op de agenda. Deze leden hebben de volgende vragen.

VVD-fractie

SES2+

De leden van de VVD-fractie zijn het eens met de doelstelling, maar wijzen op de proportionaliteit. De voorstellen gaan wat deze leden betreft verder dan noodzakelijk om het doel te behalen. Het voorstel is duidelijk géén herschikking van bestaande wetgeving. Deze leden vragen zich af wat de impact assessment is waar het Nederlands kabinet aan hecht. Kan de minister aangeven welke inzet zij betracht voor de Raad om te borgen dat zowel de doelen van Single European Sky (SES) worden gerealiseerd als dat er geen bevoegdheden worden overgedragen? Voorts vragen deze leden of het klopt dat het aangepaste voorstel wel de proportionaliteitstoets doorstaat.

De leden van de VVD-fractie lezen dat een doelstelling meer schaalbare luchtverkeersleidingcapaciteit is. Deze leden vragen zich af wat dit exact betekent. Een wijziging van beroepskwalificaties? Meer personele uitwisseling? Deze leden vragen zich voorts af hoe dit zich verhoudt tot de Nederlandse samenwerking tussen de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en de militaire luchtverkeersleiding?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het nu aan de Europese lidstaten is hoe zij hun luchtruim en luchtvaarnavigatiedienstverlening, en het toezicht daarop, inrichten en aansturen. Deze leden vragen zich daarop af welke bevoegdheden volgens het voorstel naar welke Europese organisaties gaan. Wie is de netbeheerder nu? En in het voorstel dat voorligt?

De leden van de VVD-fractie ondersteunen de inzet van het kabinet dat de expliciete uitzonderingsclausule, die gebruikelijk is in de Europese luchtvaart-regelgeving voor militaire operaties en trainingen, minimaal dient te worden gehandhaafd in het aangepaste herschikkingsvoorstel SES.

De leden van de VVD-fractie steunen het voorstel om onderzoek te doen naar digitalisering van de luchtnavigatiedienstverlening om de doelstellingen te bereiken.

De leden van de VVD-fractie vragen zich af hoe het voorstel

zich verhoudt tot het programma luchtruimherziening.

Beroepskwalificaties Binnenvaart

De leden van de VVD-fractie lezen dat de implementatie van de Richtlijn is voorzien per januari 2022. Deze leden kijken uit naar de reeds verzochte brief met de stand van zaken hierover.

Maatregelen ter voorkoming en beperken van verlies van containers

De leden van de VVD-fractie vragen zich af of de minister reeds contact heeft gehad met haar Duitse en Deense collega. Zo ja, wat is er uit dit overleg gekomen? Zo nee, is dit contact voorzien en marge van de Transportraad?

Truckparkings

De leden van de VVD-fractie kunnen de lijn onderschrijven dat het onwenselijk is dat chauffeurs nergens terecht kunnen voor een schoon toilet en overige voorzieningen tijdens de coronacrisis wanneer ze lang van huis zijn. Deze leden weten dat de minister hierover, binnen Nederland, in gesprek is met brancheverenigingen. Deze leden vragen, met betrekking tot Nederlandse chauffeurs in Europa, op welke manier hier aandacht voor is.

Wegvervoer gehuurd voertuigen

De leden van de VVD-fractie vinden het wegvervoer met gehuurde voertuigen, gezien de marktwerking, positief. Deze leden vragen zich wel af hoe wordt aangekeken tegen de kans op het derven van Nederlandse belastinginkomsten. Voorts vragen deze leden zich af wat de kans is dat verhuurbedrijven zich zullen verplaatsen naar gunstigere landen en daarbovenop wat daarvan de impact zal zijn op de verhuursector in Nederland.

Spoor

De leden van de VVD-fractie vragen zich af hoe het voornemen om Europees te intensiveren op het spoor eruit gaat zien. Voorts vragen deze leden zich af welke stappen nu ondernomen moeten worden voor de verdere uitwerking, en wat de planning is?

Strategie duurzame en slimme mobiliteit

De leden van de VVD-fractie hebben vernomen dat in het commissievoorstel wederom wordt voorgesteld om het aandeel binnenvaart en kustvaart te verhogen, net als eerder in het White Paper on Transport uit 2011 werd gedaan. De doelen die gesteld zijn in deze White Paper on Transport, zijn niet gehaald. Kan de minister aangeven wat de concrete Europese plannen zijn om deze doelen nu wel te behalen?

De leden van de VVD-fractie lezen over de mogelijkheid tot CO₂-beprijzing en andere (prijs)prikkels voor gebruikers. Hoe kijkt de minister aan tegen de mogelijkheid de opbrengsten uit (prijs)prikkels door middel van een 'terugsluis' te investeren in verduurzaming van de sector, om zo een breder draagvlak te creëren en te behouden?

De leden van de VVD-fractie hebben nog steeds twijfels bij het feit dat de minister eerder in een gezamenlijk initiatief met Denemarken heeft aangegeven namens negen lidstaten een non-paper aan de Commissie te sturen met daarin de benadrukking van het belang van het vaststellen van een uitsluitingsdatum voor fossiele brandstofmotoren. Deze leden vragen de minister dan ook wat de reactie van de Commissie op het voorstel is, nu deze leden hebben begrepen dat de meningen verschillen over de noodzakelijkheid van een dergelijke einddatum. Kan de minister daarnaast een beter beeld geven van het draagvlak voor dit voorstel?

D66-fractie

De luchtvaartschending in Wit-Rusland

De leden van de D66-fractie hebben met zeer groot ongenoegen kennisgenomen van de grove schending van de internationale luchtvaartwetgeving van afgelopen zondag (23 mei 2021) door Wit-Rusland. Deze leden vragen zich af of, en zo ja, hoe deze kwestie ook bij de Transportraad ter sprake zal komen en hoe zal worden duidelijk gemaakt dat een dergelijke schending nooit meer mag gebeuren. Zal bijvoorbeeld besproken worden hoe verdere invulling kan worden gegeven aan de oproep van de Europese Raad om het luchtruim van Wit-Rusland te mijden? Worden hier bijvoorbeeld andere luchtvaartmaatschappijen dan Ryanair op aangesproken? Zo nee, waarom niet? Kan de minister in elk geval rapporteren aan de Kamer hoe de schending ter sprake is gekomen en welke stappen eventueel worden overwogen?

Raadsconclusies internationaal spoorvervoer

De leden van de D66-fractie realiseren zich dat het jaar 2021 het Europese jaar van de spoorwegen is. Deze leden zijn erg positief over de aandacht die hiermee gegeven wordt aan het internationaal spoorvervoer en zij zijn dan ook blij te lezen dat Nederland het actieplan verwelkomt. De raadsconclusies bevatten geen nieuwe financiële toezeggingen maar roepen met name op de bestaande EU-instrumenten (zoals Connecting Europe Facility (CEF), Europees herstellfonds, cohesiefondsen) zo goed als mogelijk te benutten. Kan uiteen worden gezet van welke van deze EU-instrumenten Nederland gebruikmaakt inclusief een financiële inschatting? Is de minister het met deze leden eens dat extra financiële middelen wellicht nodig zijn voor de pan-Europese verwachtingen van het internationaal

spoor netwerk? Zo ja, op welke manier zet de minister zich hiervoor in? Welk vervolg wordt gegeven aan deze Raadsconclusies en is daarin het streven opgenomen om onder meer op korte termijn spoorverbindingen te verbeteren en uit te breiden? Is de minister het eens met deze leden dat een duidelijk doel voor nieuwe Europese treinlijnen opgenomen moet worden in de plannen die 3 juni worden besproken? Gedacht kan worden aan het doel om tussen 2021 en 2025 30 nieuwe spoordiensten en nachttreinen te laten rijden. Is de minister het met deze leden eens dat voor meer en snellere internationale treinen het noodzakelijk is dat er in Europees verband een dienstregeling ontworpen gaat worden? Zo ja, op welke manier wordt dit meegenomen in de Raadsvergadering? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie vragen tevens op welke manier verder invulling wordt gegeven aan het Actieagenda Trein en Luchtvaart. Kan hiervan een update gegeven worden? Wordt deze actieagenda actief gedeeld met de betrokken EU-lidstaten? In deze agenda is het voornemen opgenomen om in 2021 samen met Duitse partijen de mogelijkheden te onderzoeken om de verbinding Amsterdam - Düsseldorf/Frankfurt te verhogen in frequentie. Kan de minister de Kamer informeren over de status van deze frequentieverhoging? Kan de minister de Kamer informeren wat zij in 2021 nog gaat doen om ervoor te zorgen dat op deze verbinding de frequentie daadwerkelijk wordt verhoogd? Tevens wordt in de Actieagenda Trein en Luchtvaart aangegeven dat in 2021 een prognose wordt gemaakt van de behoefte aan uitbreiding van de vervoerscapaciteit naar Parijs en aansluitend de mogelijkheden te onderzoeken om vaker te rijden met dubbele treinstellen van en naar Parijs. Kan de minister de Kamer informeren over de status van de actieagenda ten aanzien van de verbinding Amsterdam - Parijs? Kan de minister de Kamer informeren wat zij gaat doen om deze doelstelling uit de actieagenda (een frequentieverhoging Amsterdam - Parijs) te realiseren?

MSC Zoë

De leden van de D66-fractie stellen het op prijs dat de minister de urgentie van het aanpakken van containerverlies in zijn algemeenheid gaat aanpakken bij de Transportraad. Deze leden vragen zich echter nog wel af of ook specifiek de omstandigheden van de Waddenzee, als kwetsbaar Natura 2000-gebied waarvan is aangetoond dat het risico op containerverlies groter is bij bepaalde weersomstandigheden, zal worden aangekaart. Ook zijn deze leden benieuwd of naast het puur agenderen van de urgentie, wordt gekeken of samen met andere Europese landen initiatieven kunnen worden opgezet om

containerverlies te voorkomen.

CDA-fractie

Geannoteerde agenda

De leden van de CDA-fractie hebben ten eerste vragen over de Verordening gemeenschappelijk Europees Luchtruim. Deze leden zijn voorstander van slim klimaatbeleid, waarbij het vaak verstandig is om dat in Europees verband te doen. Zo vinden deze leden het verstandig om afspraken over het Europees luchtruim in Europees verband te maken. Door de lappendeken van nationale luchtverkeersleidingsgebieden kunnen vliegtuigen nu vaak niet in een directe lijn van A naar B vliegen, maar moeten ze geregeld een flinke omweg maken. Directere routes kunnen zorgen voor een lager brandstofverbruik en een afname van de uitstoot van schadelijke stoffen. Deze leden vinden het daarom een positieve ontwikkeling om het Europese luchtruim te moderniseren om zo en duurzamer en efficiënter te kunnen vliegen. Deze leden horen wel graag hoeveel uitbreiding van bevoegdheden van Europese organisaties nodig is om dit doel te kunnen bereiken, zoals het behoud van de strategische autonomie van lidstaten op het gebied van veiligheid en defensie en autonomie op het gebied van geluidsoverwegingen en netwerkbelangen. Hoe wil de minister ervoor zorgen dat het voorstel op onderdelen niet aanzienlijk verder gaat dan nodig is om de beoogde doelen te bereiken en het voldoende ruimte biedt voor de lidstaten om hun eigen verantwoordelijkheden in te vullen?

De leden van de CDA-fractie hebben ook vragen over de Raadsconclusies internationaal spoorvervoer. Deze leden constateren dat 2021 het Europees jaar van het spoor is. Bij het vorige schriftelijke overleg hebben deze leden aandacht gevraagd voor het eenvoudiger kaartjes kunnen kopen voor langeafstand reizen binnen Europa met de trein. Bij vliegen is dat heel makkelijk, maar voor de trein nog niet. Deze leden danken de minister voor het feit dat Nederland tijdens de vorige Transportraad heeft aangegeven dat het kopen van een treinticket voor langeafstandsreizen relatief gezien nog vaak te lastig is en dat deze boodschap weerklonk bij de lidstaten. Deze leden vragen zich af wat de vervolgstap wordt nu blijkt dat in Europa draagvlak is om dit makkelijker te maken. Wat is verder de inzet van Nederland qua de verbetering van het internationale treinverkeer in Europa?

De leden van de CDA-fractie hebben bij de strategie duurzame en slimme mobiliteit vragen over de uitrol van laad- en tankinfrastructuur voor de alternatieve brandstoffen. Nederland zet zich hiervoor in. Kan de minister aangeven op welke alternatieve brandstoffen Nederland zich richt? En wat de inzet wordt van Nederland is met betrekking tot de manier waarop Europa kan gaan bijdragen

aan de uitrol hiervan?

'EU Covid-19-certificaat'/Coronapaspoort

De leden van de CDA-fractie zijn er voorstander van dat reizen in Europa gemakkelijker wordt gemaakt met het 'EU Covid-19-certificaat', ofwel het coronapaspoort. Deze leden merken wel dat er bij inwoners nog praktische vragen leven. Kan de minister schetsen of het voor Nederlanders die naar het buitenland willen reizen, qua proces, uitmaakt welk vervoersmiddel een reiziger kiest om naar het buitenland te reizen (de auto, trein, bus of vliegtuig)? En zo ja, welke verschillen hiertussen zitten?

Truckparkings en welzijn chauffeurs

De leden van de CDA-fractie constateren dat de regering in 2019 heeft aangekondigd in te zetten op 2000 extra langparkeerplaatsen voor trucks langs de belangrijkste routes voor het goederenvervoer. Het gaat om commerciële, beveiligde parkeerplaatsen waar chauffeurs kunnen uitrusten, douchen en een hapje eten. Dit om te voorkomen dat veel chauffeurs noodgedwongen parkeren op plaatsen waar weinig voorzieningen zijn of waar ze dat eigenlijk niet mogen staan, omdat de private truckparkeerplekken bezet zijn. Hoe staat het qua realiseren van die 2000 plekken? Verder blijkt uit het onderzoek van Panteia dat het welzijn van chauffeurs over het algemeen als onvoldoende wordt beschouwd, waarbij dit vóór de pandemie nog op het randje van een (on)voldoende zat. Hoe wil de minister ervoor zorgen dat het welzijn van chauffeurs toeneemt, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er voldoende faciliteiten voor de chauffeurs beschikbaar zijn?

Papierloos transport

De leden van de CDA-fractie constateren dat uit onderzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat blijkt dat negentig procent van de huidige relevante wetgeving in het goederenvervoer reeds toestaat dat bedrijven de door de overheid gevraagde informatie digitaal aanleveren. Over de resterende tien procent zal de minister met betrokken overheden afspraken maken. Wanneer zal dit afgerond zijn? En hoe staat het met de uitvoering van de verordening «electronic Freight Transport Information (eFTI) die vanaf augustus 2020 van kracht is. Zetten de lidstaten voldoende stappen om in 2025 in plaats van papier, elektronische verstrekking van gegevens te accepteren wanneer er sprake is van wettelijk verplichte informatie bij het vervoer van goederen?

Groene Europese havenstrategie

De leden van de CDA-fractie zijn benieuwd hoe het precies staat met de uitvoering van de motie Agnes Mulder/Postma voor het in Europees verband opstellen van een groene

Europese havenstrategie die zorgt voor een gelijk speelveld via het 'just-in-time sailing-systeem' (Kamerstuk 35377, nr. 10)? Een onderzoek van het Rotterdams Havenbedrijf en TNO uit 2018 heeft namelijk geconcludeerd dat significante hoeveelheden CO₂-reductie kunnen worden gerealiseerd door een systeem van just-in-time sailing, waarbij havenbedrijven schepen ontvangen op basis van roosterindeling in plaats van aankomstmoment. In de Kamerbrief (Kamerstuk 26643, nr. 719) geeft de minister aan dat concreet invulling wordt geven aan 'Just-in-time sailing'. Kan de minister nader kunnen toelichting hoe dat gebeurt?

II Reactie van de bewindspersoon